

Zitting 1975–1976

13 954

Herziening van de Wet op de ondernemingsraden

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot herziening van de Wet op de ondernemingsraden.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 9 juni 1976

Juliana

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de samenstelling van de ondernemingsraden te wijzigen en de bevoegdheden van die raden uit te breiden, alsmede in de Wet op de ondernemingsraden nog andere wijzigingen aan te brengen waaraan behoefte gebleken is;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet op de ondernemingsraden wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1, eerste lid, letter g, wordt gelezen:

«g. in een groep verbonden ondernemers: een groep van ondernemers die onderling door zodanige zeggenschapsverhoudingen zijn verbonden, dat het handelen of nalaten van een of meer van hen door een of meer andere ondernemers van die groep duurzaam kan worden beheerst».

Aan artikel 1 worden drie nieuwe leden toegevoegd, luidende:

«4. De bedrijfscommissie kan, indien dit haar voor een goede toepassing van deze wet wenselijk voorkomt, op verzoek van een ondernemer of van in een onderneming werkzame personen bepalen, dat een door haar aangewezen groep van personen die regelmatig in de betrokken onderneming arbeid verrichten zonder met de betrokken ondernemer een arbeidsovereenkomst te hebben gesloten, voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde geacht wordt tot de in die onderneming werkzame personen te behoren.

5. De bedrijfscommissie kan, indien dit haar voor een goede toepassing van deze wet wenselijk voorkomt, op verzoek van een ondernemer, van in een groep verbonden ondernemers of van in een van de betrokken ondernemingen werkzame personen bepalen, dat twee of meer ondernemingen die door die ondernemer of die ondernemers in stand worden gehouden, voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde tezamen als één onderneming worden aangemerkt.

6. De bedrijfscommissie kan, indien dit haar voor een goede toepassing van deze wet wenselijk voorkomt, op verzoek van een ondernemer of van in een onderneming werkzame personen bepalen, dat een door haar aangewezen onderdeel van de betrokken onderneming voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde als een afzonderlijke onderneming wordt aangemerkt. Een besluit als hiervoor bedoeld kan door de bedrijfscommissie ook worden genomen ten aanzien van verscheidene onderdelen van de betrokken onderneming tezamen».

B

In artikel 2 vervalt het cijfer 1 voor het eerste lid, en vervallen voorts het tweede tot en met het vijfde lid.

C

In artikel 3, eerste lid, wordt in plaats van «artikel 2, eerste lid,» gelezen: «artikel 2».

Artikel 3, tweede lid, wordt gelezen:

«2. Wanneer de Raad van de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid gebruik maakt, geldt de verplichting tot het instellen van een ondernemingsraad ten aanzien van die ondernemingen waarin in de regel ten minste een door de Raad in zijn verordening aangegeven aantal personen werkzaam is».

D

In artikel 4, eerste lid, wordt in plaats van «artikel 2, eerste lid,» gelezen: «artikel 2».

E

In artikel 5, eerste en vierde lid, wordt in plaats van «artikel 2, eerste lid» gelezen: «artikel 2».

F

In artikel 6, eerste lid, vervallen de woorden «de bestuurder van de onderneming, alsmede uit een aantal andere» en wordt in plaats van «Dit aantal» gelezen: «Hun aantal». In de tabel wordt in plaats van «met 25 tot 50 personen» gelezen: «met minder dan 50 personen».

Artikel 6, vierde lid, wordt gelezen:

«4. De bedrijfscommissie kan, indien dit haar voor een goede toepassing van deze wet wenselijk voorkomt, op verzoek van een ondernemer of van

een ondernemingsraad ten aanzien van die ondernemingsraad een afwijking vaststellen van het in het eerste lid ten aanzien van het aantal leden, alsmede van het in het tweede en derde lid ten aanzien van de diensttijd bepaalde».

G

Artikel 7 wordt gelezen:

«De ondernemingsraad kiest uit zijn midden een voorzitter en een of meer plaatsvervangende voorzitters».

H

Artikel 8 wordt gelezen:

«1. De ondernemingsraad maakt een reglement waarin de onderwerpen worden geregeld die bij of krachtens deze wet ter regeling aan de ondernemingsraad zijn opgedragen of overgelaten.

2. Het reglement, alsmede een wijziging van het reglement, behoeft de goedkeuring van de bedrijfscommissie. De bedrijfscommissie onthoudt haar goedkeuring, geheel of gedeeltelijk, aan een reglement uitsluitend, indien dit bepalingen bevat die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens deze wet, of die een goede toepassing van deze wet in de weg staan».

I

In artikel 9, tweede lid, onder a, wordt in plaats van «in de onderneming werkzame personen» gelezen: «in de onderneming werkzame kiesgerechtigde personen».

Aan artikel 9, derde lid, wordt een zin toegevoegd, luidende:

«Indien de ondernemingsraad van deze bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, gelden de in het tweede lid ten aanzien van het indienen van kandidatenlijsten gestelde eisen voor iedere aangewezen groep afzonderlijk».

Artikel 9, vijfde lid, vervalt.

J

In artikel 11, eerste lid, wordt in plaats van «De ondernemer» gelezen: «De ondernemingsraad».

In artikel 11, tweede lid, vervalt het woord «gekozen».

K

In artikel 12, eerste, tweede, derde en vierde lid, vervalt telkens het woord «gekozen».

L

In artikel 13, eerste lid, vervalt het woord «gekozen», alsmede de tweede volzin.

M

Artikel 14, eerste lid, wordt gelezen:

«1. De ondernemingsraad regelt in zijn reglement zijn werkwijze».

Artikel 14, tweede lid, letter a, wordt gelezen:

«a. de gevallen waarin de ondernemingsraad bijeenkomt, waarbij wordt bepaald dat de ondernemingsraad in ieder geval bijeenkomt ten behoeve van vergaderingen als bedoeld in artikel 23;».

Artikel 14, derde lid, vervalt.

N

In artikel 15 eerste lid, worden na de woorden «de ondernemingsraad kan» ingevoegd de woorden: «in zijn reglement» en vervallen de woorden «uit zijn midden».

Aan het lid worden toegevoegd de zinnen:

«In deze commissies kunnen naast leden van de ondernemingsraad uitsluitend de in de onderneming werkzame personen zitting hebben. De ondernemingsraad regelt in zijn reglement de samenstelling, alsmede de werkwijze van deze commissies».

Artikel 15, tweede lid, wordt gelezen:

«2. De ondernemingsraad kan in zijn reglement voor onderdelen van de onderneming commissies instellen voor de behandeling van aangelegenheden van die onderdelen. In deze commissies kunnen uitsluitend in die onderdelen werkzame personen zitting hebben. De ondernemingsraad regelt in zijn reglement de samenstelling, alsmede de werkwijze van deze commissies. Aan de commissies kan de bevoegdheid worden toegekend tot het plegen van overleg met degene die de leiding heeft van het betrokken onderdeel. In dat geval gaan de bevoegdheden van de ondernemingsraad ten aanzien van de aangelegenheden van het onderdeel over naar de betrokken commissie, tenzij de ondernemingsraad besluit een bepaalde aangelegenheid zelf te behandelen.»

Artikel 15, derde lid, wordt gelezen:

«3. De ondernemingsraad kan voorts commissies instellen ter voorbereiding van door hem te behandelen onderwerpen. In deze commissies kunnen uitsluitend in de onderneming werkzame personen zitting hebben. Bij bezwaar van de ondernemer tegen de instelling van een commissie beslist de bedrijfscommissie.».

Artikel 15, vierde en vijfde lid, vervallen.

O

In artikel 16, eerste lid, wordt in plaats van «artikel 24, vijfde lid,» gelezen: «artikel 24, tweede lid».

Artikel 16, vierde lid, wordt gelezen:

«4. Indien de ondernemingsraad, onderscheidenlijk de voorzitter van de ondernemingsraad, beoogt dat de kosten van het raadplegen van een deskundige die hij tot het bijwonen van een vergadering van de ondernemingsraad wil uitnodigen, ten laste van de ondernemer komen, wordt die deskundige niet uitgenodigd dan nadat de ondernemer redelijkerwijs in de gelegenheid is gesteld zijn mening omtrent de uitnodiging te kennen te geven. Bij bezwaar van de ondernemer beslist de bedrijfscommissie».

P

Artikel 17, eerste lid, wordt gelezen:

«1. De ondernemer is verplicht de ondernemingsraad en de commissies van die raad het gebruik toe te staan van de voorzieningen waarover hij als zodanig kan beschikken en die de ondernemingsraad en de commissies van die raad voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs nodig hebben. Bij bezwaar van de ondernemer tegen het gebruik van een bepaalde voorziening beslist de bedrijfscommissie».

Na artikel 17, eerste lid, wordt ingevoegd een nieuw tweede lid, luidende:

«2. De ondernemingsraad en de commissies van die raad vergaderen zoveel mogelijk tijdens de normale arbeidstijd».

Artikel 17, tweede lid, wordt derde lid.

Q

Artikel 18 wordt gelezen:

«1. De leden van de ondernemingsraad, alsmede de leden van de com-

missies van die raad zijn gerechtigd hun arbeid gedurende ten hoogste vijf uren per maand te onderbreken voor onderling beraad, alsmede voor beraad met of raadpleging van andere al dan niet in de onderneming werkzame personen, over aangelegenheden die in een vergadering van de ondernemingsraad of van een commissie van die raad, dan wel in een vergadering als bedoeld in de artikelen 23 en 32c aan de orde zijn geweest of zullen komen. Artikel 17, eerste en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. De leden van de ondernemingsraad zijn voorts gerechtigd hun arbeid gedurende ten hoogste vijf werkdagen per jaar te onderbreken voor het ontvangen van scholing en vorming, welke zij in verband met de vervulling van hun taak nodig oordelen. Artikel 17, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. De bedrijfscommissie kan, indien dit haar voor een goede toepassing van deze wet wenselijk voorkomt, op verzoek van een ondernemingsraad, de ondernemer gehoord, ten behoeve van de leden van die raad een afwijking toestaan van de in de voorgaande leden bepaalde aantallen uren en dagen».

R

Artikel 19, eerste lid, wordt gelezen:

«1. Wanneer een lid van de ondernemingsraad of een lid van een commissie van die raad voor beraad met of raadpleging van andere al dan niet in de onderneming werkzame personen over aangelegenheden als bedoeld in artikel 18, eerste lid, op die aangelegenheden betrekking hebbende agendastukken nodig heeft, stelt de ondernemer deze stukken, voor zover zij van hem afkomstig zijn, kosteloos ter beschikking van het betrokken lid. Bij bezwaar van de ondernemer beslist de bedrijfscommissie».

S

In artikel 20, eerste lid, vervalt het woord «gekozen» en wordt in plaats van «de ondernemingsraad of de voorzitter van de ondernemingsraad, dan wel de betrokken commissie of de voorzitter van de betrokken commissie» gelezen: «de ondernemer dan wel de ondernemingsraad of de betrokken commissie».

In artikel 20, vierde lid, vervalt het woord «gekozen».

T

Artikel 21, eerste lid, wordt gelezen:

«1. De ondernemer draagt er zorg voor, dat de in de onderneming werkzame personen die staan of gestaan hebben op een kandidatenlijst als bedoeld in artikel 9, alsmede de leden en gewezen leden van de ondernemingsraad en de leden en gewezen leden van de commissies van die raad niet uit hoofde van hun kandidaatstelling of van hun lidmaatschap van de ondernemingsraad of van een commissie van die raad worden benadeeld in hun positie in de onderneming».

Aan artikel 21, derde lid, worden onder vervanging van de punt aan het slot door een komma, toegevoegd de woorden «en voorts niet indien de betrokkene uiteindelijk in de beëindiging toestemt».

U

Hoofdstuk IV wordt vervangen door vier nieuwe hoofdstukken, luidende:

HOOFDSTUK IV

Het overleg met de ondernemingsraad

Artikel 23

1. De ondernemer, die een onderneming in stand houdt waarvoor een ondernemingsraad is ingesteld, is verplicht ten minste zesmaal per kalenderjaar met deze ondernemingsraad bijeen te komen.

2. De ondernemer is in ieder geval verplicht met de ondernemingsraad bijeen te komen binnen twee weken nadat de ondernemingsraad hem dat onder opgave van redenen heeft verzocht. Bij bezwaar van de ondernemer beslist de bedrijfscommissie.

3. In de in de voorgaande leden bedoelde vergaderingen worden de aangelegenheden, de onderneming betreffende, aan de orde gesteld ten aanzien waarvan hetzij de ondernemer, hetzij de ondernemingsraad overleg wenselijk acht of waarover ingevolge het bij of krachtens deze wet bepaalde overleg tussen de ondernemer en de ondernemingsraad moet plaatsvinden. De ondernemingsraad is bevoegd omtrent de bedoelde aangelegenheden voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken.

4. Het overleg wordt voor de ondernemer gevoerd door de bestuurder van de onderneming. Wanneer een onderneming meer dan één bestuurder heeft, bepalen deze te zamen wie van hen overleg pleegt met de ondernemingsraad.

5. De bestuurder kan zich in geval van verhindering of ten aanzien van een bepaald onderwerp laten vervangen door een medebestuurder, een persoon als bedoeld in artikel 24, tweede lid, of een in de onderneming werkzame persoon.

6. De bestuurder of degene die hem vervangt kan zich bij het overleg door een of meer van de in het vijfde lid bedoelde personen laten bijstaan.

Artikel 23a

1. Een vergadering als bedoeld in artikel 23 kan slechts worden gehouden, indien ten aanzien van de ondernemingsraad wordt voldaan aan de bepalingen die ingevolge het reglement van de ondernemingsraad gelden voor het houden van een vergadering van die raad. Alle leden van de ondernemingsraad kunnen in de vergadering het woord voeren.

2. De bestuurder of degene die hem vervangt leidt in elk kalenderjaar de zes in artikel 23, eerste lid, voorgeschreven vergaderingen, alsmede de vergaderingen waarvan de agenda een aangelegenheid bevat waarover ingevolge deze wet overleg moet plaatshebben. De voorzitter of de plaatsvervangend voorzitter van de ondernemingsraad leidt de overige overlegvergaderingen.

3. De secretaris van de ondernemingsraad treedt op als secretaris van de overlegvergadering, tenzij de ondernemer en de ondernemingsraad te zamen een andere persoon als secretaris aanwijzen.

4. De agenda van de overlegvergadering bevat de onderwerpen die door de ondernemer of door de ondernemingsraad bij de secretaris voor het overleg zijn aangemeld.

5. De bepalingen in het reglement van de ondernemingsraad die betrekking hebben op het opmaken en bekendmaken van de agenda's voor en de verslagen van de vergaderingen van die raad, zijn ten aanzien van een overlegvergadering van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat het verslag van een overlegvergadering mede de goedkeuring behoeft van de ondernemer.

6. Ten aanzien van een overlegvergadering zijn voorts de artikelen 16, 17 en 22 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het uitnodigen van deskundigen ook kan geschieden door de ondernemer. Bij bezwaar van de ondernemingsraad tegen het uitnodigen van een deskundige door de ondernemer beslist de bedrijfscommissie. Wanneer een deskundige

is uitgenodigd en de ondernemer of de ondernemingsraad daartegen bezwaar heeft gemaakt, wordt het betrokken onderwerp, hangende de beslissingen van de bedrijfscommissie niet behandeld, tenzij de ondernemer of de ondernemingsraad van oordeel is dat de behandeling niet kan worden uitgesteld. In het laatste geval wordt, wanneer de bedrijfscommissie het bezwaar verworpen heeft, het betrokken onderwerp zo spoedig mogelijk opnieuw op de agenda geplaatst en in tegenwoordigheid van de deskundige behandeld.

Artikel 23b

1. In een vergadering als bedoeld in artikel 23 kunnen zowel door de ondernemer als door de ondernemingsraad, als door beiden gezamenlijk, besluiten worden genomen.
2. Een overlegvergadering wordt door de voorzitter geschorst, wanneer de ondernemer of de ondernemingsraad ten aanzien van een bepaald onderwerp afzonderlijk beraad wenselijk acht.

Artikel 24

1. In de in artikel 23 bedoelde vergaderingen wordt ten minste tweemaal per jaar de algemene gang van zaken van de onderneming besproken.
2. Indien de onderneming in stand wordt gehouden door een naamloze vennootschap of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, zijn bij de in het eerste lid bedoelde besprekingen de commissarissen van de vennootschap, als die er zijn, dan wel een of meer vertegenwoordigers uit hun midden aanwezig. Wordt ten minste de helft van de aandelen van de vennootschap middellijk of onmiddellijk voor eigen rekening gehouden door een andere vennootschap, dan rust de hiervoor bedoelde verplichting op de bestuurders van de laatstbedoelde vennootschap, dan wel op een of meer door hen aangewezen vertegenwoordigers. Wordt de onderneming in stand gehouden door een vereniging of een stichting, dan zijn de bestuursleden van die vereniging of die stichting, dan wel een of meer vertegenwoordigers uit hun midden aanwezig. De ondernemingsraad kan in een bepaald geval besluiten, dat aan dit lid geen toestemming behoeft te worden gegeven.

HOOFDSTUK IVA

Bijzondere bevoegdheden van de ondernemingsraad

Artikel 25

1. De ondernemingsraad wordt door de ondernemer in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door hem te nemen besluit met betrekking tot:
 - a. overdracht van de zeggenschap over de onderneming of een onderdeel daarvan;
 - b. het overnemen of afstoten van de zeggenschap over een andere onderneming, waaronder begrepen het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een zodanige onderneming;
 - c. beëindiging van de werkzaamheden van de onderneming van een belangrijk onderdeel daarvan;
 - d. belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden van de onderneming, waaronder begrepen de daarop betrekking hebbende investeringen;
 - e. belangrijke wijziging in de organisatie van de onderneming, dan wel in de verdeling van bevoegdheden binnen de onderneming.
 - f. wijziging van de plaats waar de onderneming haar werkzaamheden uitoefent;

- g. het groepsgewijze werven of inlenen van arbeidskrachten.
2. Het advies moet op een zodanig tijdstip worden gevraagd, dat het van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.
3. Bij het vragen van advies wordt aan de ondernemingsraad een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit, alsmede van de gevolgen die het besluit naar te verwachten valt voor de in de onderneming werkzame personen zal hebben en van de naar aanleiding daarvan voorgenomen maatregelen.
4. Indien naar het advies van de ondernemingsraad een besluit als in het eerste lid bedoeld wordt genomen, wordt de ondernemingsraad door de ondernemer zo spoedig mogelijk van het besluit in kennis gesteld. Indien het advies van de ondernemingsraad niet of niet geheel is gevolgd, wordt aan de ondernemingsraad tevens medegedeeld, waarom van dat advies is afgeweken. Voor zover de ondernemingsraad daarover nog niet heeft geadviseerd, wordt voorts het advies van de ondernemingsraad ingewonnen over de uitvoering van het besluit.
5. Tenzij het besluit van de ondernemer overeenstemt met het advies van de ondernemingsraad, is de ondernemer verplicht de uitvoering van zijn besluit op te schorten tot twee weken na de dag waarop de ondernemingsraad van dat besluit in kennis is gesteld. De verplichting vervalt wanneer de ondernemingsraad zulks te kennen geeft. Het is de ondernemer verboden een besluit uit te voeren gedurende de periode waarin de uitvoering van het besluit moet worden opgeschorst.

Artikel 25a

1. De ondernemingsraad brengt met betrekking tot een voorgenomen besluit als bedoeld in artikel 25, eerste lid, geen advies uit dan nadat de ondernemer over de betrokken aangelegenheid met de ondernemingsraad ten minste éénmaal overleg heeft gepleegd in een vergadering als bedoeld in artikel 23. De ondernemer is verplicht de betrokken aangelegenheid op de agenda van de overlegvergadering te plaatsen.
2. Ten aanzien van de bespreking van een voorgenomen besluit als bedoeld in artikel 25, eerste lid, in een overlegvergadering is artikel 24, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.
3. Tijdens of zo spoedig mogelijk na het in het eerste lid bedoelde overleg brengt de ondernemingsraad zijn oordeel ter kennis van de ondernemer. Indien dit oordeel geheel of gedeeltelijk afwijkt van het voorgenomen besluit van de ondernemer, wordt over dit oordeel, indien de ondernemer dat verlangt, overleg gepleegd in een vergadering als bedoeld in artikel 23. Ten aanzien van deze vergadering is artikel 24, tweede lid, met uitzondering van de laatste volzin, van overeenkomstige toepassing. De ondernemingsraad is gehouden zijn uiteindelijke advies in deze vergadering uit te brengen. Indien de ondernemer niet om nader overleg verzoekt, geldt het oordeel van de ondernemingsraad als advies, bedoeld in artikel 25.
4. In afwijking van het bepaalde in artikel 23a, tweede lid, wordt de in het vorig lid bedoelde vergadering geleid door degene, die daartoe bij meerderheid van stemmen van de aanwezige personen wordt aangewezen.

Artikel 26

1. Tegen een besluit van de ondernemer als bedoeld in artikel 25, eerste lid, kan de ondernemingsraad beroep instellen bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam.
2. De ondernemingsraad beslist tot het instellen van beroep binnen een maand nadat hij van het in het eerste lid bedoelde besluit in kennis is gesteld.
3. Het beroep wordt ingesteld binnen drie weken na de dag waarop de ondernemingsraad zijn beslissing heeft genomen, en wel bij verzoekschrift, namens de ondernemingsraad ingediend door de voorzitter of de plaatsvervangend voorzitter.

4. Het beroep kan uitsluitend worden ingesteld ter zake dat de ondernemer bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit had kunnen komen.

5. De ondernemingskamer behandelt het verzoek met de meeste spoed. Alvorens te beslissen kan zij, ook ambtshalve, deskundigen, alsmede in de onderneming werkzame personen horen. Indien de ondernemingskamer het beroep gegrond bevindt, verklaart zij dat de ondernemer bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot het betrokken besluit had kunnen komen. Zij kan voorts, indien de ondernemingsraad daarom heeft verzocht, een of meer van de volgende voorzieningen treffen:

a. het opleggen van de verplichting aan de ondernemer om het besluit geheel of ten dele in te trekken, alsmede om aan te wijzen gevolgen van dat besluit ongedaan te maken;

b. het opleggen van een verbod aan de ondernemer om handelingen te verrichten of te doen verrichten ter uitvoering van het besluit of van onderdelen daarvan.

Een voorziening van de ondernemingskamer kan door derden verworven rechten niet aantasten.

6. Het is verboden een verplichting of een verbod als bedoeld in het vorige lid niet na te komen, onderscheidenlijk te overtreden.

7. De ondernemingskamer kan haar beslissing op een verzoek tot het treffen van voorzieningen voor een door haar te bepalen termijn aanhouden, indien beide partijen daarom verzoeken, dan wel indien de ondernemer op zich neemt het besluit waartegen beroep is ingesteld, in te trekken of te wijzigen, of bepaalde gevolgen van het besluit ongedaan te maken.

8. Van een beschikking van de ondernemingskamer staat uitsluitend beroep in cassatie open.

9. Nadat het verzoekschrift is ingediend kan de ondernemingskamer, zo nodig onverwijld, voorlopige voorzieningen treffen. Het vijfde lid, vierde en vijfde volzin, en het zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 26a

Hij die als voorzitter of plaatsvervangend voorzitter van een ondernemingsraad een verzoekschrift indient als bedoeld in artikel 26, tweede lid, wordt geacht vergunning te hebben ontvangen om kosteloos te procederen. Hem wordt door het bureau van consultatie te Amsterdam kosteloos rechtsbijstand verleend.

Artikel 27

1. De instemming van de ondernemingsraad is vereist voor elk door de ondernemer te nemen besluit met betrekking tot:

- a. een reglement als bedoeld in artikel 1637j van het Burgerlijk Wetboek;
- b. een pensioenregeling, een winstdelingsregeling of een spaarregeling;
- c. een werktijd- of een vakantieregeling;
- d. een belonings- of een functiewaarderingsstelsel;
- e. een regeling op het gebied van de veiligheid, de gezondheid of de hygiëne;
- f. een regeling op het gebied van het aanstellings-, ontslag- of bevorderingsbeleid;
- g. een regeling op het gebied van de personeelsopleiding;
- h. een regeling op het gebied van de personeelsbeoordeling;
- i. een regeling op het gebied van het bedrijfsmaatschappelijk werk;
- j. een regeling op het gebied van het werkoverleg;
- k. een regeling op het gebied van de behandeling van klachten.

2. De artikelen 25, derde en vierde lid, eerste volzin, en 25a, eerste lid, zijn van overeenkomstige toepassing. De ondernemingsraad is gehouden zijn beslissing te nemen in een vergadering als bedoeld in artikel 23.

3. De in het eerste lid bedoelde verplichting geldt niet, indien en voor zover het besluit van de ondernemer strekt ter afsluiting of uitvoering van een collectieve arbeidsovereenkomst waarin het betrokken onderwerp inhoudelijk is geregeld. Met een collectieve arbeidsovereenkomst wordt gelijk gesteld een regeling van arbeidsvoorwaarden, vastgesteld door een publiekrechtelijk orgaan.

4. Wordt ten aanzien van een te nemen besluit de instemming van de ondernemingsraad niet verkregen, dan kan de ondernemer zich tot de bedrijfscommissie wenden met het verzoek het besluit goed te keuren. De goedkeuring van de bedrijfscommissie treedt in de plaats van de instemming van de ondernemingsraad.

5. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, dat genomen is, zonder dat ten aanzien daarvan de vereiste instemming van de ondernemingsraad, onderscheidenlijk de goedkeuring van de bedrijfscommissie, dan wel in beroep de goedkeuring van Onze Minister is verkregen, is nietig. De nietigheid geldt uitsluitend, indien de ondernemingsraad binnen een maand nadat hem gebleken is dat de ondernemer uitvoering of toepassing geeft aan het besluit, tegenover de ondernemer schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. Is de ondernemer van oordeel, dat het beroep op de nietigheid ten onrechte is gedaan, dan kan hij binnen een maand aan de kantonrechter bij verzoekschrift een beslissing ter zake vragen.

Artikel 28

1. De ondernemingsraad bevordert zoveel als in zijn vermogen ligt de naleving van de voor de onderneming geldende voorschriften op het gebied van de arbeidsvoorwaarden, alsmede van de voorschriften ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de in de onderneming werkzame personen.

2. De ondernemingsraad bevordert voorts naar vermogen het werkoverleg, alsmede het overdragen van bevoegdheden in de onderneming, zodat de in de onderneming werkzame personen zoveel mogelijk worden betrokken bij de regeling van de arbeid in het onderdeel van de onderneming waarin zij werkzaam zijn.

Artikel 29

De ondernemingsraad heeft het recht, al dan niet uit zijn midden, een door de ondernemer te bepalen aantal, maar ten minste de helft, te benoemen van de bestuursleden van door de ondernemer ten behoeve van in de onderneming werkzame personen opgerichte instellingen, behoudens voor zover bij of krachtens de wet op andere wijze in het bestuur van een instelling is voorzien.

Artikel 30

1. De ondernemingsraad wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over een door de ondernemer te nemen besluit met betrekking tot de benoeming of het ontslag van een bestuurder van de onderneming.

2. Artikel 25, tweede lid, derde lid, voor zover betrekking hebbend op het verstrekken van een overzicht van de beweegredenen, en vierde lid, eerste en tweede volzin, alsmede artikel 25a zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Ten aanzien van een besluit van de ondernemer tot benoeming van een bestuurder zijn de artikelen 26 en 26a van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK IV B

Het verstrekken van gegevens aan de ondernemingsraad

Artikel 31

1. De ondernemer is verplicht aan de ondernemingsraad en de commissies van die raad tijdig alle inlichtingen en gegevens te verstrekken die deze voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze nodig hebben. Bij bezwaar van de ondernemer tegen het verstrekken van bepaalde inlichtingen of gegevens beslist de bedrijfscommissie.

2. De inlichtingen en gegevens worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.

Artikel 31a

1. Indien de ondernemer verplicht is zijn jaarrekening of een deel daarvan ter inzage voor een ieder neer te leggen, wordt die jaarrekening of het betrokken deel daarvan zo spoedig mogelijk na vaststelling aan de ondernemingsraad verstrekt.

2. Indien de ondernemer met betrekking tot de werkzaamheden van de onderneming een begroting pleegt op te stellen, wordt die begroting vóór haar vaststelling aan de ondernemingsraad verstrekt.

3. De terbeschikkingstelling van de in de voorgaande leden bedoelde stukken geschiedt zodanig dat deze kunnen worden besproken in een vergadering als bedoeld in artikel 24. Wat de begroting betreft geschiedt zij bovendien op een zodanig tijdstip dat de bedoelde bespreking van wezenlijke invloed kan zijn op de inhoud van die begroting.

4. De ondernemer verstrekt voorts zo spoedig mogelijk nadat de eerste helft van het boekjaar verstreken is aan de ondernemingsraad algemene gegevens omtrent de resultaten van de onderneming in deze periode. Het in het derde lid, eerste volzin, bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

5. Wanneer een jaarrekening, een begroting of de gegevens bedoeld in het vierde lid, betrekking hebben op meer dan één onderneming, worden aan de betrokken ondernemingsraden die aanvullende gegevens verstrekt die redelijkerwijze nodig zijn voor het verkrijgen van een inzicht in de bijzondere positie van de ondernemingen waarvoor zij zijn ingesteld, alsmede, voor zover mogelijk, in de mate waarin die ondernemingen ieder afzonderlijk tot het gezamenlijke resultaat hebben bijgedragen.

6. Indien de ondernemer niet verplicht is tot het neerleggen ter inzage voor een ieder van een volledige jaarrekening, worden aan de ondernemingsraad ten minste éénmaal per jaar bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vervangende of aanvullende gegevens verstrekt. Ten aanzien van deze gegevens zijn het derde lid, eerste volzin, en het vijfde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 31b

1. De ondernemer doet ten behoeve van de in artikel 24 bedoelde vergaderingen tenminste tweemaal per jaar aan de ondernemingsraad mededeling van zijn voornemens en verwachtingen ten aanzien van de werkzaamheden en de resultaten van de onderneming, in het bijzonder wat betreft de investeringen, alsmede de aangelegenheden, genoemd in artikel 25.

2. De ondernemer doet ten minste eenmaal per jaar aan de ondernemingsraad mededeling over het door hem ten aanzien van de in artikel 27 genoemde aangelegenheden gevoerde en te voeren beleid.

3. De ondernemer doet aan de ondernemingsraad zo spoedig mogelijk mededeling van zijn voornemen tot het verstrekken van een advies-opdracht aan een deskundige buiten de onderneming, met betrekking tot een aangelegenheid, genoemd in de artikelen 25 en 27.

4. De ondernemer doet aan de ondernemingsraad zo spoedig mogelijk mededeling van de schriftelijke opmerkingen of eisen die het bevoegde districtshoofd van de Arbeidsinspectie hem heeft doen toekomen.

HOOFDSTUK IV C

Verdere bevoegdheden van de ondernemingsraad en van de commissies, bedoeld in artikel 15, tweede lid

Artikel 32

1. De Raad kan op verzoek van een naar zijn oordeel voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers bij verordening aan de ondernemingsraden van een door hem aangewezen groep ondernemingen verdere bevoegdheden dan de in deze wet genoemde toekennen. Een zodanige verordening behoeft de goedkeuring van Onze Minister.

2. Een goedgekeurde verordening van de Raad als in het eerste lid bedoeld wordt in de Staatscourant bekend gemaakt. Het besluit waarbij de goedkeuring is verleend wordt aan de voet van de verordening vermeld.

Artikel 32a

1. Bij collectieve arbeidsovereenkomst kunnen aan de ondernemingsraad of aan de ondernemingsraden van de bij die overeenkomst betrokken onderneming of ondernemingen verdere bevoegdheden dan de in deze wet genoemde worden toegekend.

2. Hetzelfde kan ten aanzien van een bepaalde ondernemingsraad geschieden door middel van een besluit van de betrokken ondernemer. Een zodanig besluit wordt schriftelijk vastgelegd en behoeft de instemming van de betrokken ondernemingsraad. De ondernemer kan zijn besluit geheel of gedeeltelijk intrekken, maar uitsluitend met ingang van een zittingsperiode van de ondernemingsraad.

Artikel 32b

Een verplichting van de ondernemer op grond van artikel 32, eerste lid, of artikel 32a, tweede lid, tot het vragen van het advies of de instemming van de ondernemingsraad ten aanzien van een door hem te nemen besluit, geldt niet indien en voor zover dat besluit strekt ter afsluiting of uitvoering van een collectieve arbeidsovereenkomst waarin het betrokken onderwerp inhoudelijk is geregeld. Met een collectieve arbeidsovereenkomst wordt gelijkgesteld een regeling van arbeidsvoorwaarden, vastgesteld door een publiekrechtelijk orgaan.

Artikel 32c

1. Wanneer een ondernemingsraad met toepassing van artikel 15, tweede lid, een commissie heeft ingesteld voor een onderdeel van de onderneming en aan die commissie de bevoegdheid heeft verleend tot het plegen van overleg met degene die de leiding heeft van dat onderdeel, zijn ten aanzien van dat overleg de artikelen 23, eerste, tweede en derde lid, 23a en 23b van overeenkomstige toepassing.

2. In het overleg kunnen geen aangelegenheden aan de orde worden gesteld die in het overleg met de ondernemingsraad worden behandeld.

V

Artikel 34, eerste lid, wordt gelezen:

«1. Een centrale ondernemingsraad bestaat uit leden, gekozen door de betrokken ondernemingsraden uit de leden van elk van die raden. Voor ieder lid kan een plaatsvervanger worden gekozen».

Artikel 34, tweede lid, wordt gelezen:

«2. Indien een of meer groepsondernemingsraden zijn ingesteld, kan de centrale ondernemingsraad in zijn reglement bepalen, dat die raad, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, geheel of ten dele zal bestaan uit leden, gekozen door de betrokken groepsondernemingsraden uit de leden van die raden. Voor ieder elders gekozen lid kan een plaatsvervanger worden gekozen».

In artikel 34, vijfde lid, wordt in plaats van «de artikelen 7, 8 en 10–22» gelezen: «de artikelen 7, 8, 10–14, 15, eerste en derde lid, en 16–22».

W

Artikel 35, eerste volzin, wordt gelezen:

«1. Ten aanzien van de centrale ondernemingsraden en de groepsondernemingsraden zijn de artikelen 23–31b van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat door die raden uitsluitend aangelegenheden worden behandeld die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle of de meerderheid van de ondernemingen waarvoor die raden zijn ingesteld en dat het overleg met die raden wordt gevoerd door een door de in artikel 33 bedoelde ondernemer of ondernemers daartoe aangewezen bestuurder van een onderneming die door hem of hen in stand wordt gehouden.».

X

Artikel 36 wordt gelezen:

«1. Iedere in een onderneming werkzame kiesgerechtigde persoon, alsmede een vereniging van werknemers als bedoeld in artikel 9, tweede lid, onder a, kan van de ondernemer of van de ondernemingsraad de naleving vorderen van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald omtrent het instellen van een ondernemingsraad en het vaststellen van een voorlopig reglement van die raad, omtrent de kandidaatstelling en de verkiezing van een of meer leden van de ondernemingsraad, alsmede omtrent bekendmakingen van de ondernemingsraad, een en ander voor zover deze naleving van de ondernemer of van de ondernemingsraad afhangt.

2. Ieder lid van een ondernemingsraad, alsmede ieder lid van een commissie van die raad kan van de ondernemer of van de ondernemingsraad de naleving vorderen van hetgeen overigens bij of krachtens deze wet is bepaald, een en ander voor zover deze naleving van de ondernemer of van de ondernemingsraad afhangt.

3. Iedere in een onderneming werkzame persoon kan van de ondernemer vorderen, dat deze zich onthoudt van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van een nietig besluit als bedoeld in artikel 27, vijfde lid.

4. De kantonrechter is bevoegd tot kennisneming van een vordering als in de voorgaande leden bedoeld. De betrokken geschillen worden aangemerkt als geschillen met betrekking tot een arbeidsovereenkomst. Indien een vordering wordt ingesteld tegen de ondernemingsraad wordt deze in rechte vertegenwoordigd door zijn voorzitter. Hij die een vordering instelt als in de onderneming werkzame persoon, als lid van een ondernemingsraad of als lid van een commissie van die raad, wordt geacht vergunning te hebben ontvangen om kosteloos te procederen. Hem wordt door het bureau van consultatie kosteloos rechtsbijstand verleend.

5. Een verzoekschrift aan de kantonrechter met betrekking tot een vordering als in de voorgaande leden bedoeld, is niet ontvankelijk, wanneer de verzoeker niet vooraf de bemiddeling van de bedrijfscommissie heeft ingeroepen. Het verslag van de bevindingen van de bedrijfscommissie wordt bij het verzoekschrift overgelegd. Wanneer de bedrijfscommissie haar verslag naar het oordeel van de kantonrechter niet binnen redelijke tijd heeft uitgebracht, doet de kantonrechter uitspraak zonder verslag van de bedrijfscommissie.

6. Een verzoekschrift aan de kantonrechter met betrekking tot de naleving van de artikelen 25 en 30 ten aanzien van een besluit als bedoeld in een van deze artikelen, wordt niet ontvankelijk verklaard, indien blijkt dat de ondernemingsraad voor of na de indiening van het verzoekschrift tegen dat besluit beroep heeft ingesteld bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam.

7. De kantonrechter treft zo nodig voorzieningen ter waarborging van de naleving van zijn uitspraak.

8. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de naleving van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald met betrekking tot een centrale ondernemingsraad en een groepsondernemingsraad.».

IJ

Artikel 39, tweede lid, tweede volzin, wordt gelezen:

«Daarbij wordt aan deze commissies de verplichting opgelegd, een voorzitter buiten de leden van de commissie te benoemen, met stemrecht.».

Z

Artikel 44, eerste lid, wordt gelezen:

«1. Van een besluit van een bedrijfscommissie, genomen op grond van een van de artikelen 1, vierde, vijfde en zesde lid, 5, eerste lid, 6, vierde lid, 8, tweede lid, 15, derde lid, 18, derde lid, 27, vierde lid, 31, eerste lid, 33, eerste, tweede en derde lid, en 48, tweede lid, kan iedere belanghebbende in beroep komen bij Onze Minister.».

AA

In artikel 45, eerste lid, wordt in plaats van «artikel 36, vierde lid» gelezen: «artikel 36, vijfde lid».

AB

In artikel 48, tweede lid, wordt in plaats van «artikel 14» gelezen: «artikel 8.».

AC

Artikel 49 wordt gelezen:

«1. De ondernemer op wie de verplichting tot het instellen van een of meer ondernemingsraden rust, alsmede de betrokken ondernemingsraden, verstrekken desgevraagd aan het bevoegde districtshoofd van de Arbeidsinspectie inlichtingen omtrent het functioneren van deze ondernemingsraden.

2. De betrokken ondernemingsraden zenden hun jaarverslag aan het in het eerste lid bedoelde districtshoofd, alsmede aan de bedrijfscommissie.

3. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de ondernemer of de ondernemers die een centrale ondernemingsraad of een groepsondernemingsraad hebben ingesteld, alsmede ten aanzien van die raden.».

Na artikel 49 wordt ingevoegd een artikel 49a, luidende:

«Artikel 49a

Het bij of krachtens deze wet bepaalde is mede van toepassing wanneer een natuurlijke persoon of een rechtspersoon voor een door hem in stand gehouden onderneming anders dan uit hoofde van een verplichting, opgelegd bij of krachtens deze wet, een ondernemingsraad instelt, zodra hij zijn besluit tot instelling schriftelijk heeft meegedeeld aan de bedrijfscommissie.

Het besluit kan door de ondernemer op dezelfde wijze worden ingetrokken, maar uitsluitend met ingang van een zittingsperiode van de ondernemingsraad.».

AE

In artikel 52 wordt achter «21, tweede lid», ingevoegd: «26, eerste lid,». In plaats van «27, vierde lid», wordt gelezen: «27, vijfde lid». Aan dit artikel wordt voorts een volzin toegevoegd, luidende: «In de gedingen, bedoeld in artikel 26, eerste lid, kan de rechter niet een veroordeling in de proceskosten uitspreken.».

ARTIKEL II

Zolang de in artikel 31a, zesde lid, bedoelde algemene maatregel van bestuur niet in werking is getreden, blijft ten aanzien van een ondernemer die niet verplicht is tot het neerleggen ter inzage voor een ieder van een volledige jaarrekening, artikel 24, derde lid, van de Wet op de ondernemingsraden, zoals dat luidde vóór de inwerkingtreding van deze wet, van kracht.

ARTIKEL III

Reglementen van ondernemingsraden, vastgesteld vóór de inwerkingtreding van deze wet, die met het bepaalde bij of krachtens deze wet in strijd zijn, blijven van kracht tot zij zijn gewijzigd, maar niet langer dan twee jaar na de inwerkingtreding van deze wet.

ARTIKEL IV

Het tweede boek van het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt:

A

In de artikelen 157, eerste lid, eerste volzin, en 267, eerste lid, eerste volzin, wordt in plaats van «krachtens wettelijke verplichting een ondernemingsraad heeft ingesteld» gelezen:

«een ondernemingsraad heeft ingesteld waarop de bepalingen van de Wet op de ondernemingsraden van toepassing zijn».

Aan deze leden wordt een volzin toegevoegd, luidende: «De in dit lid bedoelde regeling in de akte van oprichting verliest haar gelding zodra de ondernemingraad ophoudt te bestaan of op de ondernemingsraad niet langer de bepalingen van de Wet op de ondernemingsraden van toepassing zijn.».

B

De artikelen 158, dertiende lid, laatste volzin, en 268, dertiende lid, laatste volzin, worden gelezen:

«De ondernemingsraad neemt geen besluit als bedoeld in dit artikel, dan nadat over de betrokken aangelegenheid ten minste éénmaal overleg is gepleegd tussen de vennootschap en de ondernemingsraad.».

C

Artikel 161, tweede lid, laatste volzin, wordt gelezen:

«Het elfde en het dertiende lid van artikel 158 zijn van overeenkomstige toepassing.».

D

Artikel 271, tweede lid, laatste volzin, wordt gelezen:
«Het elfde en het dertiende lid van artikel 268 zijn van overeenkomstige toepassing.».

E

Artikel 349, tweede lid, wordt gelezen:
«Een vereniging van werknemers is voorts niet ontvankelijk, indien zij niet tevoren de ondernemingsraad die aan een door de rechtspersoon in stand gehouden onderneming is verbonden, in de gelegenheid heeft gesteld schriftelijk van zijn gevoelen te doen blijken. De procureur-generaal deelt bij zijn vordering mede of hij de ondernemingsraad in de gelegenheid heeft gesteld van zijn gevoelen te doen blijken.».

ARTIKEL V

Aan artikel 1, onder 4, van de Wet op de economische delicten wordt toegevoegd:
«de Wet op de ondernemingsraden, artikel 25, vijfde lid, en artikel 26, zesde lid.».

ARTIKEL VI

In de bijlage, bedoeld in artikel 6 van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) wordt onder het hoofd Departement van Sociale Zaken het eerste punt als volgt gelezen:
«1. Wet op de ondernemingsraden, artikelen 13, tweede lid, 16, vierde lid, 17, eerste lid, 19, eerste lid, 23, tweede lid, en 23a, zesde lid.».

ARTIKEL VII

1. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag, volgende op de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.
2. De tekst van de Wet op de ondernemingsraden, zoals deze luidt na de wijzigingen, vervat in deze wet, wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken,

De Minister van Justitie,

De Minister van Economische Zaken,